

อ. ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต และ อ. สุภรต์ จรัสสิทธิ์ แห่งสถาบันวิจัยประชากรและสังคม ม.มหิดล นัดมาสัมภาษณ์ เข้าวันที่ ๒ ก.ค. ๕๖ เพื่อประเมินแผนงาน NPI ของ สสส. ที่ผมเป็นประธานคณะกรรมการชี้ทิศทาง และเคยเล่าเรื่องราวไว้ [ที่นี่](#) และมีเว็บไซต์ของโครงการ [ที่นี่](#) โครงการนี้ดำเนินการโดย [มูลนิธินโยบายสาธารณะ](#)

ผมมองโครงการ NPI เป็น “เข็มทิศสังคม” เราต้องการเข็มทิศใหม่ เพราะเข็มทิศเดิมที่ใช้อยู่มานานชักนำโลก ไปในทางที่บิดเบี้ยว หรือสุดโต่ง ไร้สมดุลหรือความพอดี

เข็มทิศที่ใช้อยู่ในปัจจุบันคือ GDP ซึ่งแต่ผลสำเร็จทางเศรษฐกิจ ยิ่งนับวันก็จะเห็นว่า มั่นชัคนำผู้คนและสังคม ไปในทางแห่งความโลภ เห็นแต่ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หรือการเติบโตทางเศรษฐกิจ เป็นหลัก

มีความพยายามที่จะหาเข็มทิศใหม่มาใช้นำทางสังคม NPI เป็นหนึ่งในนั้น

แผนงาน NPI ระยะแรกดำเนินการมาเกือบ ๓ ปี และได้ข่าวว่า สสส. จะให้ทุนสนับสนุนต่อในระยะที่ ๒ เพื่อสนับสนุนการนำไปใช้ประโยชน์ในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด

GDP มีจุดแข็งตรงที่มันเป็นตัวเลขตัวเดียว ดูง่าย เข้าใจง่าย ใช้เปรียบเทียบได้ง่าย และจุดอ่อนของมันก็คือสิ่งเดียวกันกับจุดแข็ง คือมันง่ายจนมันไม่ได้บอก “สุขภาวะ” ที่แท้จริงของสังคม และผู้คนมักเผลอว่าตัวเลข GDP บอกความเจริญก้าวหน้าของสังคม ซึ่งจริงเพียงไม่ถึงครึ่ง ยังมีส่วนอื่นที่ GDP ไม่ได้บอกหรือบอกไม่ได้ แต่มีความสำคัญต่อชีวิตของผู้คนมากเท่าหรือมากกว่า คือด้าน

วิจารณ์ พานิช

๒ ก.ค. ๕๖

คัดลอกจาก